

O użyteczności rankingu dydaktycznego

Założenia pierwszego rankingu dydaktycznego jednostek GUMed zostały przedstawione w *Gazecie AMG* nr 10/2013. W numerze tym został także przedstawiony wynik rankingu oceniającego rok akademicki 2012/2013. Metodologia rankingu zakładała istotne zaangażowanie studentów, wyrażające się udziałem w ocenie prowadzonych zajęć poprzez wypełnianie ankiety dydaktycznej. Przedstawienie wyników rankingu zarówno w *Gazecie AMG*, jak i poprzez udostępnianie wyników w extranecie pozytywnie oddziaływało na chęć wyrażania swojej opinii przez studentów. Ilustruje to zestawienie liczby wypełnionych ankiet dydaktycznych w kolejnych latach (wykres 1). Przedstawiony wykres potwierdza słuszność oczekiwań odnośnie wzrastającej reprezentatywności ankiet dydaktycznych w kolejnych latach. Dynamika przyrostu liczby ocen jest konsekwencją przebiegu nauczania organizowanego jako zajęcia blokowe, semestralne czy zajęcia kończące się wystawieniem oceny w sesji letniej. Przyjęty system informowania studentów o fakcie wystawienia oceny zaliczeniowej lub egzaminacyjnej umożliwił odzwierciedlenie tego faktu (wykres 2).

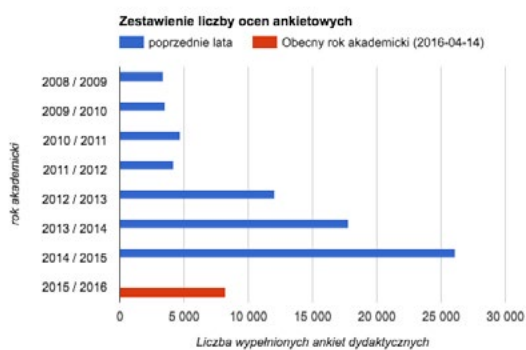
Zdając sobie sprawę, że każdy dobór parametrów wziętych pod uwagę jako składowe rankingu może budzić zastrzeżenia, każdorazowo założenia te były przedstawiane do apro-

baty Senackiej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Analizowała ona również nieliczne propozycje zgłaszane w trakcie roku akademickiego. Historia zarówno założeń, uwag, jak i wyników konsekwentnie była publikowana na stronie Biura ds. Kształcenia (<https://extranet.gumed.edu.pl/dir.php/381036/>).

Monitorowanie procesu dydaktycznego

Informacje płynące z kolejnego rankingu wzmagają szanse identyfikacji jednostek dydaktycznych, co do których należy przeprowadzić dalsze wyjaśnienia i analizy. Pozwoli to na identyfikację przez odpowiednie komisje wydziałowe walorów lub problemów nieujętych przyjętą metodologią oraz określenie sposobu dalszego postępowania.

W tabelach poniżej zostały przedstawione liczby jednostek każdego z Wydziałów, w zależności od lokaty w rankingu dydaktycznym 2012/13 i 2013/14. W sposób wymagający zastanowienia i wyjaśnień należałoby podejść do jednostek, które w tych rankingach dwukrotnie otrzymały ocenę (D x D).

Wydział Farmaceutyczny					
kategoria 2012/2013	kategoria 2013/2014				razem
	A	B	C	D	
A	2	1	1	1	5
B	2	3			5
C	1	1	3		5
D			1	4	5
razem	5	5	5	5	20

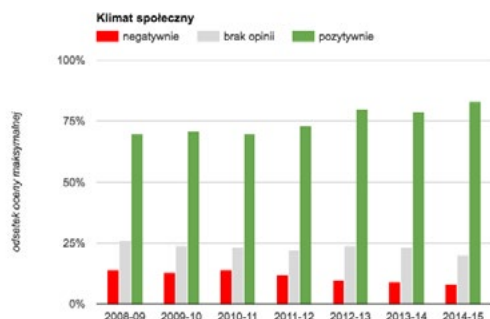
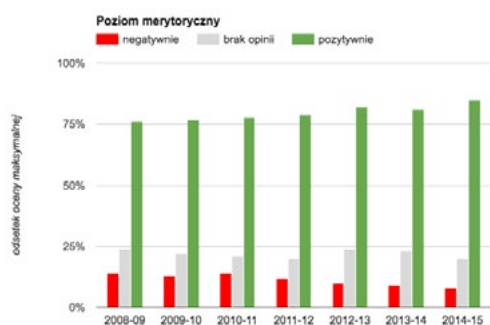
Wydział Lekarski					
kategoria 2012/2013	kategoria 2013/2014				razem
	A	B	C	D	
A	10	5	4		19
B	4	6	7	2	19
C	3	3	6	7	19
D	2	4	2	10	18
razem	19	18	19	19	75

Wydział Nauk o Zdrowiu					
kategoria 2012/2013	kategoria 2013/2014				razem
	A	B	C	D	
A	4	3	2		9
B	2	2	3	2	9
C	2	3	1	3	9
D	2	1	2	5	10
razem	10	9	8	10	37

Przyjmując założenie monitorującej roli rankingów można kolejny ranking, tj. dotyczący roku akademickiego 2014/2015, wykorzystać na przykład do uwidocznienia zmiany w pozycji rankingowej jednostek, które w pierwszym i drugim rankingu zostały sklasyfikowane najniżej.

Wydział Farmaceutyczny					
wcześniejsza kategoria	kategoria 2014/2015				razem
	A	B	C	D	
2012/2013 – D	1	-	-	3	4
2013/2014 – D					
Wydział Lekarski					
wcześniejsza kategoria	kategoria 2014/2015				razem
	A	B	C	D	
2012/2013 – D	1	1	-	8	10
2013/2014 – D					
Wydział Nauk o Zdrowiu					
wcześniejsza kategoria	kategoria 2014/2015				razem
	A	B	C	D	
2012/2013 – D	-	1	2	2	5
2013/2014 – D					

Interpretując pozycje rankingowe w tych trzech kolejnych rankingach, można określić, że w przypadku Wydziału Farmaceutycznego z 4 jednostek, które w dwóch kolejnych edycjach rankingu otrzymały najniższą lokatę, w trzeciej edycji 3 jednostki nadal oceniane są najniżej. Dla Wydziału Lekarskiego odpowiednie porównanie wskazuje na 8 z 10, zaś dla Wydziału Nauk o Zdrowiu 2 z 5 jednostek dydaktycznych.

Ankiety dydaktyczne jako element oceny instytucjonalnej

Wybór pytań ankietowych stosowanych w ankietach ostatnich lat pozwala na monitorowanie takich skumulowanych parametrów odnośnie poniższych aspektów prowadzonych zajęć dydaktycznych, jak:

ORGANIZACJA ZAJĘĆ	punktualność prowadzącego, czytelny program zajęć, podane dodatkowe źródła informacji, jasne kryteria i forma zaliczenia/egzaminu, dostępność regulaminu dydaktycznego i pomocniczych materiałów dydaktycznych w Extranecie, możliwość kontaktu z prowadzącym zajęcia.
POZIOM MERYTORYCZNY	koncepcja i forma zajęć, komunikatywność prowadzącego, atrakcyjność zajęć, jasny cel każdego zajęcia, przygotowanie nauczyciela do zajęć.
KLIMAT SPOŁECZNY	postawa nauczyciela: życzliwość, szacunek dla studenta, atmosfera podczas zajęć.

Na wykresach poniżej zostały przedstawione zmiany, jakie obserwowano przy wykorzystaniu systemu ankiet dydaktycznych GUMed od roku akademickiego 2008/2009 do 2014/2015.

Ankiety dydaktyczne jako element oceny personalnej

Ankiety dydaktyczne od chwili wprowadzenia – rok akademicki 2008/2009 – były także wykorzystywane przez Senacką Komisję ds. Oceny Nauczycieli. W pierwszym okresie, z powodu niewielkiej na ogół liczby ankiet oceniających danego nauczyciela, oczywisty był fakt małej reprezentatywności tak uzyskanych ocen studenckich. Trudno zarzut ten jest utrzymać obecnie. Jednak dla potrzeb Komisji przedstawiane są dane ocenianej osoby w odniesieniu do 3 ostatnich lat oraz w porównaniu do innych osób zatrudnionych w tej samej jednostce. Przykład takiego zestawienia przedstawiony jest poniżej.

Nazwa jednostki, w której pracuje oceniany nauczyciel	rok akademicki	2012/2013	2013/2014	2014/2015
wartość średnia dla jednostki		87,1	90,6	87,4
nauczyciel 1				90,9 (37)
nauczyciel 2		100 (1)		
nauczyciel oceniany 1		64 (18)	82,5 (13)	64 (15)
nauczyciel 4		83,7 (2)		
nauczyciel 5		91,3 (22)	94,2 (9)	92 (24)
nauczyciel oceniany 2		96,7 (68)	98,9 (18)	97,9 (45)
nauczyciel 7		94,2 (6)		
nauczyciel 8				97,2 (9)
nauczyciel 9		92,4 (12)	94 (5)	91,9 (19)
nauczyciel 10		77,1 (1)		
nauczyciel 11		67,7 (5)	83,8 (2)	70,3 (7)
nauczyciel 12		86,5 (1)		
nauczyciel 13		94,7 (4)	100 (2)	88,8 (5)
nauczyciel 14		86,5 (2)		

▶▶ nauczyciel 15	94,9 (3)	87,5 (2)	97,2 (9)
nauczyciel 16			87 (4)
nauczyciel 17	85,8 (3)	86,9 (4)	74,6 (13)
nauczyciel 18	91,6 (16)	87,5 (2)	97,4 (16)
Dane w tabeli: wartości średnie (liczba ocen)			

Ranking dydaktyczny versus ranking naukowy

Istotną rolę w ocenie funkcjonowania jednostki w Uczelni pełnić może również informacja wynikająca z jednoczesnej analizy rankingu dydaktycznego i naukowego.

Wydział Farmaceutyczny					
Ranking dydaktyczny 2014/2015	Ranking naukowy za 2015 r.				razem
	A	B	C	D	
A	1	2	2		5
B	1	1	1	1	4
C	1	2	2		5
D		4	1		5
razem	3	9	6	1	19

Wydział Lekarski					
Ranking dydaktyczny 2014/2015	Ranking naukowy za 2015 r.				razem
	A	B	C	D	
A	2	8	6	3	19
B	4	4	8	4	20
C	4	5	7	3	19
D	3	6	6	4	19
razem	13	23	27	14	77

Wydział Nauk o Zdrowiu					
Ranking dydaktyczny 2014/2015	Ranking naukowy za 2015 r.				razem
	A	B	C	D	
A	1	4	3	1	9
B	1	4	2	3	10
C	2	2	3	2	9
D	2	3	4		9
razem	6	13	12	6	37

Informacje przedstawione powyżej były analizowane w czasie audytu MZ (29.06 – 3.07.2015 r.), jak i kontroli NIK (9.07 – 27.09.2015 r.) za okres 2013-2015. Wnioski końcowe kontroli zawierały oceny pozytywne, bez zastrzeżeń.

Przedstawiając ten raport, kierujemy pytanie do dziekanów Wydziałów Uczelni – co zostało zrobione, aby zmniejszyć liczbę jednostek znajdujących się w strefie zagrożenia? Bo jak można dyskutować o jakości kształcenia, jeżeli część jednostek zgodnie z oceną dydaktyczną jest bardzo źle oceniana przez studentów?

Rankingi zapewniają ich odbiorcom uporządkowaną informację na temat jednostek Uczelni lub ich wydziałów. Ze względu na fakt, że każdy ranking charakteryzuje się przyjętymi kryteriami, wskaźnikami i wagami niezbędna jest dyskusja na tymi założeniami, która jednak nie powinna prowadzić do ustawicznych zmian, uniemożliwiających monitorowanie procesów.

prof. Janusz Moryś, rektor
prof. Leszek Bieniaszewski, prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia

Członek zarządu PoLLASA

Dyrektor Trójmiejskiej Akademickiej Zwierzętarni Doświadczalnej GUMed lek. wet. **Grażyna Peszyńska-Sularz** podczas walnego zgromadzenia została wybrana na członka zarządu Polskiego Towarzystwa Nauk o Zwierzętach Laboratoryjnych – PoLLASA.

PoLLASA jest stowarzyszeniem powołanym w celu promowania i szerzenia wiedzy na temat wykorzystania zwierząt laboratoryjnych w badaniach i eksperymentach naukowych. Misją jest współpraca z ośrodkami naukowymi i hodowlanymi w Polsce oraz organizacjami międzynarodowymi. Ma na celu promowanie wysokiego poziomu badań biomedycznych oraz jakości i dobrostanu zwierząt wykorzystywanych do tych badań. ■

Naukowcy w Komitecie PAN

Prof. Jacek Witkowski, kierownik Katedry i Zakładu Fizjopatologii, został mianowany na przewodniczącego Komitetu Immunologii i Etiologii Zakażeń Człowieka PAN w kadencji 2016-2020. Decyzję podjęło prezydium Polskiej Akademii Nauk 15 marca br. w wyniku tajnych wyborów przeprowadzonych w środowiskach polskich immunologów i mikrobiologów. Profesor Witkowski pełnił już funkcję przewodniczącego Komitetu w minionej kadencji (2011-2015). Członkiem Komitetu został także **prof. Piotr Trzonkowski**, kierownik Zakładu Immunologii Klinicznej i Transplantologii w Katedrze Immunologii. ■